

fra Landbrugets Side synes jeg ogsaa, der maa være nogen Modsigelse i at fordr disse Aktieselskaber beskattede, thi det er jo som sagt væsentlig den Virksomhed, disse Selskaber repræsenterer, som have den høje Toldbeskyttelse, den, som man fordrer nedsat. Men naar vi saa paalægge dem en dobbelt, tre- eller firedobbel Skat, give vi dem mægtige Vaaben i Hænde mod Fordringen om at blive fri for Beskyttelse. Det er Betragtninger, som paatrænge sig mig, men som sagt: jeg forstaar ikke det hele.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgkreds (Piper) gjorde opmærksom paa en Ting, som jeg synes er berettiget, nemlig Spørgsmaalet om Hartkornskattens Fiksering. Den er meget lidt fikseret efter dette Forslags § 20. Der er ikke saa faa Kommuner, hvor vi kunde tænke os, at Sogneraadets Medlemmer kunde være uden Hartkorn, og de maatte da være brav gale, hvis de ikke vedtog med absolut Enstemmighed, at saa meget som muligt af Skatten skulde lægges paa Hartkornet. Nu staar der jo nok, at Amtsraadet skal give sit Samtykke dertil. Men Amtsraadet kan vel ikke nægte sit Samtykke, naar Sogneraadet staar enigt eller med overvejende stort Flertal, saa jeg synes ikke, der bliver nogen stor Fiksering tilbage i alle de Kommuner, hvor Hartkornet ikke har den overvældende Magt.

Hvad det af det ærede Medlem for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Dalsgaard) stillede Ændringsforslag angaar, kan jeg ikke nægte, at jeg slutter mig til Tanken deri: at Kreditkasser og Kreditforeninger skulle være fri for Skat. Jeg forstaar ikke, vi kunne være tjente med at forringe Værdien af de Laan, vi gøre gennem Kreditforeningerne. Største Delen af Kreditforeningerne vedrøre Jordbruget, og at gaa hen og beskatte dem til den By, hvor de have deres Kontorer, synes mig temmelig overflødig, især da Byerne over for Kreditkasser og Kreditforeninger stille sig som over for Aktieselskaber, idet der ikke kan være Tale om Oprettelsen af saadanne Virksomheder, uden at Byerne kæmpe om, at de skulle bosætte sig hos dem, men naar de saa ere etablerede der, hyle Byerne over ikke at faa Skat fra dem, hvad jeg

ikke synes, der er Grund til, thi en saadan Kreditkasse giver dog Byen en stor Del vellønnede Embedsmænd. Den forøger Antallet af Skatteydere og velstillede Borgere i Byen og bringer desuden det, som alle Byer sætte stor Pris paa — ogsaa København — nemlig en stor Mængde Landboere ind til Byen. De bringe Forbindelse mellem Land og By, og jeg ser derfor ingen Grund til at paalægge disse Foreninger Skat til vedkommende By, som de i Forvejen i høj Grad gavne.

I øvrigt forbavsende det mig at høre det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgkreds (Piper) og det ærede Medlem for Thisted (N. Andersen) tale om de store Byrder, som paalægges Kommunerne gennem dette Lovforslag, thi i de Mindretalsbetænkninger, som jeg i Tidernes Løb har afgivet i denne Sag, har jeg hævdet, at det saa vilde være umuligt at faa en Mand til at være Sogneraadformand, medmindre han fik noget hen imod en Minister-gage derfor. Det vilde blive et rædsomt Arbejde. Jeg stod dog ganske ene i Udvalgene, og fra Højres Side var man lige saa betagen af dette Lovforslag som de Herrer, der ellers ere mine Partifæller. Man var ogsaa fra den Side henrykt over at faa denne interkommunale Beskatning. Jeg har Gang paa Gang hævdet, at det ikke var muligt at bruge en saadan Lov. Det vilde blive en Skuffelse for de fleste og en Overskæring af Nerven i mange Erhverv her i Landet, der vare begrundede paa vore nuværende Skatteforhold, altsaa i mange Maader en kolossal Uretfærdighed. Jeg har tidligere staaet ene der og forbavser mig over, at de Herrer fra Højre nu slutte sig til den Opfattelse, jeg hidtil ene har forfægtet, at det vilde blive et strengt Arbejde at overkomme.

Med denne Motivering skal jeg erklære, at jeg stemmer for det forelagte Lovforslag, men jeg haaber, den ærede Ordfører dog vil acceptere mit lille Ændringsforslag. Skulde dette Haab glippe, agter jeg hellere at trække det tilbage end at se det forkastet. Det er et saa godt Forslag, saa jeg haaber, at hvis det ikke er blevet forkastet, det dog til sidst vil gaa igennem. Jeg skal altsaa tillade mig at anbefale mit Ændringsforslag.